

Colné a deklaračné predpisy v SR a EÚ

Bc. Ľubomír Jurko

Colná únia

- Colná únia je jednotný obchodný priestor, v ktorom sa tovar pohybuje voľne, bez ohľadu na to, či bol vyrobený v EÚ, alebo bol dovezený zvonku.
- Colná únia zrušila clá na vnútorných hraniciach a zaviedla jednotný systém zdaňovania pri dovoze a následne boli zrušené hraničné kontroly na vnútorných hraniciach.

Colný priestor a Shengenský priestor

Krajiny Schengenského systému k 5.6.2005

1. Belgicko
2. Bulharsko
3. Cyprus
4. Česká republika
5. Dánsko
6. Estónsko
7. Fínsko
8. Francúzsko
9. Grécko
10. Holandsko
11. Írsko
12. Litva
13. Lotyšsko
14. Luxembursko
15. Maďarsko
16. Malta
17. Nemecko
18. Poľsko
19. Portugalsko
20. Rakúsko
21. Rumunsko
22. Slovensko
23. Slovinsko
24. Španielsko
25. Švédsko
26. Taliansko
27. Turecko
28. Veľká Británia
29. Švajčiarsko
30. Island
31. Nórsko

■ štát Schengenského systému a EÚ

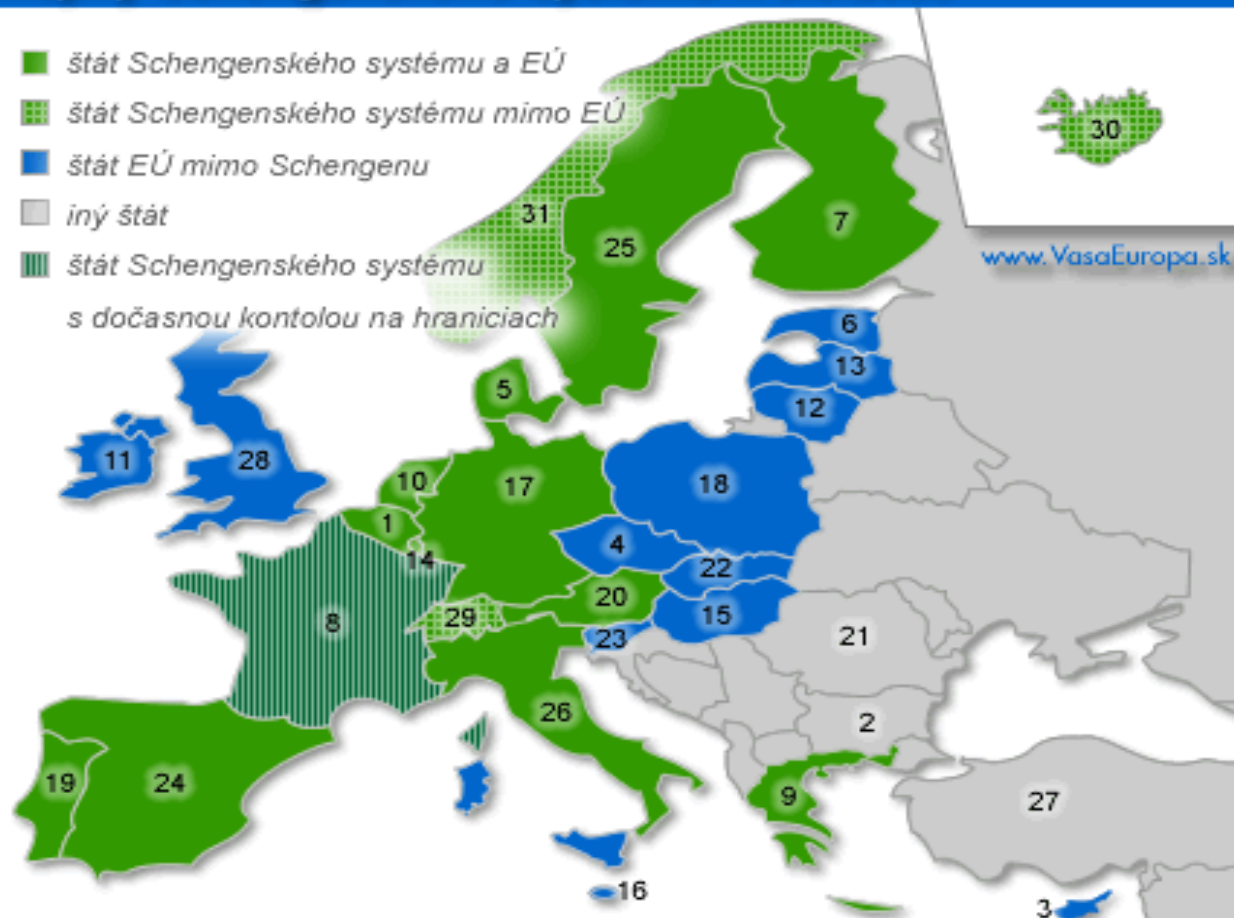
■ štát Schengenského systému mimo EÚ

■ štát EÚ mimo Schengenu

■ iný štát

■ štát Schengenského systému

s dočasnou kontrolou na hraniciach

Colné predpisy

Colná únia stanovuje dovozné clá a ďalšie colné pravidlá na základe medzinárodných dohôd (väčšinou dohodnutých s Radou pre colnú spoluprácu a s WTO).

- **EÚ** má uzatvorené obchodné dohody povoľujúce vstup tovaru zo susedných krajín, rozvíjajúcich sa krajín a vznikajúcich ekonomík aj so zníženými colnými sadzbami alebo úplne oslobodeného od cla.

Colné predpisy

- Najdôležitejšie colné predpisy:
- Colný zákon zákon č. 199/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou č. 419/2006 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia colného zákona,
- Zákon o orgánoch štátnej správy v colníctve č. 652/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Colná správa EU

- colníci v EÚ vybavajú 19 % celkového svetového obchodu. Ročne viac ako dve miliardy ton tovaru.
- každý rok spracujú viac ako 120 miliónov colných vyhlásení, skontrolujú viac ako 15 miliónov dokumentov a vykonajú 5,6 milióna fyzických colných kontrol.
- zabezpečujú dodržiavanie pravidiel EÚ o ochrane životného prostredia zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov.
- dohliadajú nad ochranou ohrozených druhov zvierat a rastlín. /CITES/

Colná správa EU

- chráni kultúrne dedičstvo krajín.
- zamedzujú falšovaniu tovaru a porušovaniu autorských práv.
- vykonávajú zber štatistických údajov.
- zamedzujú nezákonnému obchodovaniu s ľuďmi, drogami, pornografiou a zbraňami.
- ročne vyberú 12 miliárd eúr, z toho jedna štvrtina pochádza zo zaplatených ciel, z poplatkov za dovoz poľnohosp. produktov a z DPH.

Colné určenia

Colne schválené určenie:

- *prepustenie tovaru do colného režimu,*
- *umiestnenie tovaru do slobodného colného pásma alebo slobodného colného skladu,*
- *spätný vývoz tovaru,*
- *prenechanie tovaru v prospech štátu.*

Colné režimy

- s podmiennečným oslobodením od cla,
- režimy s ekonomickým účinkom.

Colné režimy

- s podmiennečným oslobodením od cla
 - tranzit,
 - uskladňovanie v colných skladoch,
 - aktívny zušľachťovací styk v podmiennečnom systéme,
 - prepracovanie pod colným dohľadom,
 - dočasné použitie.

Colné režimy

➤ režimy s ekonomickým účinkom

- uskladňovanie v colných skladoch,
- aktívny zušľacht'ovací styk,
- prepracovanie pod colným dohľadom,
- dočasné použitie,
- pasívny zušľacht'ovací styk.

Colné konanie

- Účelom colného konania je najmä zistenie totožnosti tovaru, prerokovanie návrhu deklaranta na prepustenie tovaru do navrhovaného režimu, overovanie podkladov, určenie colného dlhu a rozhodnutie o prepustení do navrhovaného režimu

Druhy cla

- **dovozné clo** - vyberané pri dovoze tovaru,
- **vývozné clo** - vyberané pri vývoze tovaru,
- **antidumpingové clo** - vyberané z dovážaného tovaru, ktorý je predmetom dumpingu,
- **vyrovnávacie clo** - osobitné clo vyberané za účelom vyrovnania prémie alebo subvencie.

Druhy cla

- **odvetné clo** - prirážka k col. sadzbe, prípadne zavedenia osobitného cla z tovaru, ktorý podľa colného sadzobníka clu nepodlieha.

Je určené na prechodnú dobu z dôvodov hospodárskej odvety na tovar dovážaný zo štátu, ktorý diskriminuje EÚ.

Integrovaná tarifa EÚ – TARIC
/ www.colnasprava.sk/taric/

Colné kvóty

Kvóty v EÚ sú spravované dvoma rôznymi spôsobmi:

1. *spôsob : „prvý príde, prvý berie“*

Colná kvóta je určená hodnotou daného tovaru alebo jeho množstvom (vyjadreným hmotnosťou, objemom alebo inou jednotkou), ktorý môže byť dovezený a prepustený do voľného obehu v rámci určeného obdobia so zníženou colnou sadzbou.

***Spravuje:** Generálne riaditeľstvo pre dane a colnú úniu – DG TAXUD (Directorate General: Taxation and Customs Union) v Bruseli a národné centrá (v SR – Colné riaditeľstvo) v rámci členských štátov.*

2. spôsob: „na základe licencií „

Kvóty pre poľnohospodárske výrobky bude spravovať Poľnohospodárska platobná agentúra a Ministerstvo hospodárstva SR. Na uplatnenie zníženej colnej sadzby je potrebné v týchto prípadoch predkladať pri dovoze mimo jednotnej colnej deklarácie aj dovoznú licenciu.

DDS – QUOTA Data Dissemination System – webová aplikácia Európskej komisie slúžiaca na vyhľadávanie kvót platných v EÚ

[europa.eu.int/comm/taxation customs/dds/en/qotcau.htm](http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/dds/en/qotcau.htm)

Tieto obmedzenia sa týkajú obchodovania z tzv. tretími krajinami.

Viac informácií možno získať na adrese <http://mkaccdb.eu.int>

INCOTERMS

- *Podmienky dodania tovaru tvoria jednu z najdôležitejších súčastí obchodných zmlúv medzi exportérom a importérom.*
- **INCOTERMS** sú vlastne výkladové pravidlá, v ktorých sú definované povinnosti zmluvných partnerov, rozdelenie nákladov a prechod rizika.

INCOTERMS

INCOTERMS teraz obsahuje 13 doložíek, ktoré sú určené:

- pre všetky druhy transportu vrátane mnohomodálnych (EXW, FCA, CPT, CIP, DAF, DDU, DDP),
- železničná doprava (FCA),
- letecký transport (FCA),
- námorný a riečny transport (FAS, FOB, CFR, CIF, DES, DEQ).

Ako na to ...

- **Firma SK (predajca)** exportuje firme UA (kupujúci).
Deklarant (ten kto predloží tovar k colnému konaniu)
- **Tovar** – pri tovare je potrebné určiť *cenu, pôvod, štatút*.
Pôvod tovaru - určenie krajiny pôvodu, kde bol vyrobený.
Štatút - je zväčša zhodný z krajinou vývozu/

Cena tovaru

- **Cena** – predajca a kupujúci sa dohodnú na podmienkach.

Napríklad:

xx USD parita EXW /ex Work/.

V tomto prípade je cena určená pri odbere tovaru zo závodu predajcu. Všetky náklady hradí kupujúci, prepravu, poistenie, clo, DPH.

xx USD parita DAF Delivered at frontier V.Nemecké .

Cena je určená k odberu na hranici. Predajca hradí náklady po hranicu, ďalej kupujúci...

xx USD parita DDP /Delivered duty paid/ Mukačevo.

Cena je určená k miestu dodania. Všetky náklady vrátane cla hradí predávajúci.

Colné doklady

- vývozný doklad **JCD**,
- tranzitný doklad **Carnet TIR /IRU/, T1, NCTS**,
- **CMR, CIM, SMGS** - prepravné, nákladné listy,
- **Faktúra (Invoice)** - účtovný doklad,
- **Špecifikácia, ložný list** - v prípade viacerých druhov tovaru.

Krajina predávajúceho

- Predajca vo svojej krajine navrhne tovar do režimu vývoz - /tlačivo JCD/

V našom modelovom prípade je pre tranzit najideálnejší carnet TIR

- hlavný zodpovedný (prepravca),
- odosielateľ (predajca),
- príjemca (kupujúci),
- tovar (kód tovaru, množstvo, váha),
- colnica odoslania, tranzitu, určenia.

Hranica

- ukončí sa režim-vývoz a uzavrie sa doklad JCD,
- ukončí sa tranzit vnútrozemím a tovar pokračuje s tlačivom Carnet TIR do krajiny kupujúceho,
- začína sa tranzit vo vnútrozemí až po colnicu určenia.

Krajina kupujúceho

- carnet TIR sprevádza tovar počas prepravy až k colnici určenia - /tu sa uzavrie/,
- zároveň sa navrhne režim /čo ďalej s tovarom/, napr. voľný obeh,
- režim sa navrhuje na tlačive JCD /dovozné/, ktoré slúži po uhradení colného dlhu, ako rozhodnutie o naložení s tovarom,
- po uhradení dovozných platieb sa ukončí tento doklad a tovar je uvoľnený /zároveň tovar zmenil štatút, má štatút tovaru UA/.

Iné tlačivá

- T1 – tranzitný doklad sprevádzajúci tovar so štatútom tretích krajín cez colné územie EÚ.
/neplatí v UA/
- Carnet ATA – Tranzitný doklad sprevádzajúci tovar ktorý sa spätne po určitej dobe vracia. / výstavy, veľtrhy a pod.
/ vydáva SOPK /

NCTS

- je to jednotný tranzitný systém, ktorý sa používa v krajinách EÚ,
- v tomto systéme možno podať colné vyhlásenie v elektronickej forme,
- colný dlh zabezpečujú špedičné firmy,
- pokiaľ je režim tranzit neukončený sú finančné prostriedky viazané,
- výhodou je okamžité uvoľnenie peňazí v momente ukončenia režimu colnicou.

Informácie

- Pre firmy začínajúce s medzinárodným obchodovaním – zložité
- Špecializované firmy
- Zákon 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Ďakujem za pozornosť

Bc. Ľubomír Jurko